

ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОХОРОНІ ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація.

На сучасному етапі потенційна роль та необхідність всебічного розвитку охорони праці є особливо важливим, оскільки створення безпечних і здорових умов праці для неповнолітніх є гарантією демократичної держави та важливим рушієм розвитку її економіки. Створення дієвої програми захисту інтересів працюючих неможливе без впровадження системи організації охорони праці на виробничому рівні.

Ключові слова: охорона праці, виробнича безпека, пожежна безпека, виробнича санітарія.

Abstract.

At the present stage, the potential role and necessity of comprehensive development of labor protection is especially important, since the creation of safe and healthy working conditions for minors is a guarantee of a democratic state and an important driving force for the development of its economy. Creating an effective program for protecting the interests of workers is impossible without the introduction of a system of organization of labor protection at the production level.

Key words: labor protection, industrial safety, fire safety, industrial sanitation.

Вступ

Більшість неповнолітніх влаштовуючиш на роботу не знають про те, що вони наділені законодавством спеціальним комплексом прав, і деякі роботодавці цим користуються і надають їм відповідні умови для роботи. Виходячи з поставлених перед охороною праці задач, вона складається з правових та організаційних основ, виробничої санітарії та пожежної безпеки на виробництві.

Правові та організаційні основи охорони праці - це комплекс взаємопов'язаних законів та інших нормативно-правових актів, соціально-економічних та організаційних заходів, спрямованих на правельну і безпечну організації праці, забезпечення працюючих засобами захисту, компенсацію за важку роботу в шкідливих умовах, навченість працівників безпечному веденню робіт, регламентацію відповідальності та відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я неповнолітнього працівника або його смерті.

До організаційних заходів належить: правельна організація роботи, навчання, контролю та нагляду з охорони праці; дотримання трудового законодавства, нормативно правових актів з охорони праці; впровадження безпечних методів та наукової організації праці; проведення оглядів, лекційної та наочної агатації і пропаганди з питань охорони праці; організація планово-попереджувального ремонту устаткування, обладнання, технічних систем.

До виробничої санітарії належить система організаційних, гігієнічних, санітарно-технічних та інших практичних заходів і засобів, яка спрямована на запобігання виробничій небезпеці, обумовленій шкідливими факторами. Засоби з виробничої санітарії для неповнолітніх передбачає створення комфортного мікроклімату шляхом влаштування відповідних систем опалення, вентиляції, кондиціонування повітря, теплоізоляцію конструкцій будівель та технологічного устаткування; заміну шкідливих речовин та матеріалів зниження рівнів шуму, інфразвуку, вібрації, електромагнітних та електростатичних полів, іонізуючого випромінювання, влаштуванняраціонального освітлення; забезпечення необхідного режиму праці та відпочинку, санітарного та побутового обслуговування.

Для неповнолітніх виробнича безпека являється системою організаційних заходів і технічних засобів, що запобігають дії на працюючих небезпечних виробничих факторів. До заходів з виробничої безпеки належать: розроблення та впровадження безпечного устаткування; механізація та автоматизація технологічних процесів; використання запобіжних пристосувань, автоматичних блокувальних засобів; правельне та зручне розташування органів керування устаткуванням; розроблення та впровадження систем автоматичного регулювання, контролю та керування технологічними процесами; запровадження принципово нових нешкідливих та безпечних технологічних процесів. До заходів з пожежної безпеки належать: запровадження системи попередження пожеж та системи протипожежного захисту.

Правові та організаційні основи охорони праці є тією ж базою, яка забезпечує соціальних захист працівників і на якій будується інженерно-технічна складова охорони праці. Виробнича санітарія виробнича безпека та пожежна безпека на виробництві з одного боку базуються на правових та організаційних основах охорони праці, з іншого – вони визначають пріорітети, структуру цих основ та необхідність змін в них. Мета охорони праці формування у майбутніх фахівців необхідного в їх професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань та знаннями правил безпеки для неповнолітніх.

Для неповнолітніх особливо важливе місце являється пожежна безпека на виробництві – це комплекс заходів та засобів, спрямованих на запобігання пожеж та вибухів у виробничому середовищі, а також на зменшення негативної дії небезпечних факторів, які утворюються в разі їх виникнення. Також потрібно для неповнолітніх що не досягли вісімнадцяти років щорічні відпустки надають в зручний для них час. Крім цього, забороняється ненадання щорічних відпусток повної тривалості протягом двох років підряд, а також ненадання їх протягом робочого року особам віком до вісімнадцяти років.

Працівник, зокрема, і неповнолітній має право на оплату своєї праці відповідно до актів трудового законодавства, колективного договору та на підставі укладеного трудового договору. Власник при укладенні трудового договору зобов'язаний повідомити працівнику всі умови оплати праці, її розміри, порядок і терміни виплати.

Забороняється будь-яким способом обмежувати права неповнолітнього працівника вільно розпоряджатися своєю зарплатою. Держава також маж покласти певні обов'язки з охорони праці неповнолітніх на власників підприємств. Зокрема, з метою забезпечення сприятливих для здоров'я умов праці, високого рівня працездатності, профілактики травматизму і професійних захворювань, отруєнь та відвернення іншої можливої шкоди для здоров'я на підприємствах, в установах і організаціях різних форм власності повинні встановлюватися єдині санітарно-гігієнічні вимоги до організації виробничих процесів, пов'язаних з діяльністю людей, а також до якості машин, обладнання, будівель та інших об'єктів, які можуть мати шкідливий вплив на здоров'я. Всі державні стандарти, технічні умови і промислові зразки обов'язково погоджуються з органами охорони здоров'я в порядку, встановленому законодавством. Власники і керівники підприємств, установ та організацій зобов'язані забезпечити в їх діяльності виконання правил техніки безпеки, виробничої санітарії та інших вимог щодо охорони здоров'я, передбачених законодавством.

В Україні все частіше ми чуємо про грубе порушення правил прийому на роботу неповнолітніх, тому в статті ми поставитися до цієї проблеми більш детально, та проаналізуваши статистику по працюючим неповнолітнім, рекомендуємо прийняти більш кращі закони для працюючих неповнолітніх. Також потрібно частіше перевіряти підприємства де працюють неповнолітні та слідкувати як вони ознайомленні з охороною праці. Чи вони отримують увесь соціальний пакет від роботодавця, адже я вважаю що неповнолітні це є майбутнє України, тому до них потрібно відноситися з розумінням, та надавати їм всі привілеї, щоб вони могли вчитися і працювати, і це неважало їхньому здоров'ю та саморозвитку.

В даній статті було розглянуто основні способи та недоліки слідкування за працею неповнолітніх, тому проаналізувавши всі негаразди які трапляються з неповнолітніми пропонується для покращення становища впровадити такі рекомендації, які зможуть виправити становища в Україні та досягнути

менше травмувань та невідповідної поведінки для працюючих неповнолітніх. Рекомендації з організації, виконання та контролю за безпечною працею неповнолітніх:

Загальні рекомендації:

1. Умови і види робіт для неповнолітніх мають відповідати віковим і функціональним можливостям, не здійснювати несприятливого впливу на ріст, розвиток і стан здоров'я підлітків.

2. Праця має унеможливити підвищену небезпеку травматизму для підлітків та оточуючих і враховувати підвищену чутливість організму в цьому віці до дії факторів виробничого чередовища та трудового процесу

3. Переконаватися в необхідном забезпеченні засобами захисту.

4. Знати характерні небезпеки для здоров'я, властиві виконаній роботі

5. Сумлінно пройти інструктаж з питань охорони праці, дотримуватися правил безпеки праці

6. Звертатися до керівника робіт, інших дорослих чи дітей за допомогою при погіршенні самопочуття чи травмуванні та в жодному разі не приховувати цього, припинити роботу.

7. Наполягати, щоби залучення дитини до роботи було оформлено офіційно за трудовою або хоча би цивільно правовою угодою з відображенням істотних умов праці.

8. Впевнитися, що запропонована чи виконана дитиною робота відповідає її фізичному стану та не шкодить здоров'ю.

Мета цієї статті забезпечити покращення та створення безпечних умов праці на підприємстві для неповнолітніх, для різних власності є одним з головних пріоритетів. А високий рівень організації охорони праці на підприємстві сприяє зростанню продуктивності праці працівників, а тим самим і зростанню виробництва, і підвищенню його ефективності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Атаманчук П. С. Безпека життєдіяльності та охорона праці (практичний курс): навчальний посібник / П. С. Атаманчук, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, О. Г. Чорна. – Київ: Центр учбової літератури, 2011. – 276 с.

2. Закон України «Про охорону праці» в редакції від 21 листопада 2002 р.

3. Хайнацький Д. С. Інформаційні технології і охорона праці на виробництві [Електроний ресурс] – Режим доступу: https://conference.vntu.edu.ua/yaib/2017/konf_yaib_2017.

4. Пожежна безпека. Навч. Посіб./За ред. Рожкова А. П. – К.: Пожінфортехніка, 1999-255 с.

5. Ротань В. Г., Зуб І. В., Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. Восьме видання. Доповнене та перероблене.-К. : Видавництво А. С. К., 2007.-944 с.

6. Ткачук К. Н. Основи охорони праці : підручник. – 2-ге видання, доповнене та перероблене / К. Н. Ткачук, М. О. Халімовський, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, Р. В. Сабарно, О. І. Полукаров, В. С. Коз'яков, Л. О. Мітюк; за ред. К. Н. Ткачука і М. О. Халімовського. – К. : Основа, 2006. – 448 с.

Ротар Андрій Вікторович – студент групи ETZ-17м, факультет електроенергетики та електромеханіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: rotarandriy17@gmail.com.

Томчук Микола Антонович – к.т.н, доцент кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: entipartner@gmail.com

Rotar Andriy Viktorovich – student group ETZ-17m, faculty of electroenergy and electromechanics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: rotarandriy17@gmail.com.

Tomchuk Nikolay Antonovich – PhD, Associate Professor, Department of Safety and Security of Life and Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: entipartner@gmail.com